

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Femte Udvidede Afdeling)

5. juni 2024*

»Personalesag – tjenestemænd – løn – familietillæg – børnetilskud – uddannelsestillæg – afgørelser om at bringe visse ydelser til ophør – betingelser for tildeling – begrebet »afslutning af uddannelse« – ligebehandling – princippet om god forvaltning – tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte beløb – vedtægtens artikel 85, stk. 1 – ansvar«

I sag T-123/23,

VA ved advokat N. de Montigny,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved T. Bohr og M. Brauhoff, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

RETTEN (Femte Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Papasavvas, og dommerne J. Svenningsen, J. Laitenberger, J. Martín y Pérez de Nanclares og M. Stancu (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig L. Ramette,

på grundlag af den skriftlige forhandling

efter retsmødet den 23. januar 2024,

afsagt følgende

Dom

- 1 Sagsøgeren, VA, har med sit søgsmål støttet på artikel 270 TEUF nedlagt påstand dels om annullation af afgørelserne truffet af Europa-Kommissionens Kontor for »Forvaltning og Fastsettelse af Individuelle Rettigheder« (PMO) den 11. maj 2022 om ophævelse af sagsøgerens

* Processprog: fransk.

ret til, fra den 1. juli 2021, at oppebære børnetilskud og uddannelsestillæg samt af det skattnedslag, der er forbundet med børnetilskuddet, og den 13. juni 2022 om meddelelse om tilbagesøgning i medfør af artikel 85 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (herefter »vedtægten«) af disse økonomiske rettigheder, dels om erstatning af det tab, som sagsøgeren har lidt som følge heraf.

I. Sagens baggrund

- 2 Sagsøgeren er tjenestemand i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.
- 3 Sagsøgerens datter har gennemført universitetsstudier ved et belgisk universitet. Hun aflagde bl.a. den sidste eksamen i sit studieforbånd den 18. juni 2021, fik kendskab til, at hun havde bestået sin eksamen den 2. juli 2021, og modtog et eksamensbevis den 27. august 2021. Universitetsåret sluttede den 13. september 2021.
- 4 Indtil september 2021 oppebar sagsøgeren børnetilskud for sin datter samt uddannelsestillæg som fastsat i artikel 2 og 3 i bilag VII til vedtægten, og han nød godt af det skattnedslag, der er forbundet med børnetilskuddet, og som er fastsat i Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 260/68 af 29. februar 1968 om fastlæggelse af betingelserne for og fremgangsmåden ved opkrævning af skat til De europæiske Fællesskaber (EFT 1968, L 56, s. 8) (herefter under ét »de omhandlede økonomiske rettigheder«).
- 5 Den 16. september 2021 indleverede sagsøgeren en erklæring om, at hans datter havde afsluttet sin uddannelse, i IT-applikationen »Sysper 2«, idet han anførte, at hendes sidste eksamen fandt sted den 18. juni 2021.
- 6 I henhold til Rådets afgørelse (EU) 2019/792 af 13. maj 2019 om overdragelse til Europa-Kommissionen – Kontoret for Forvaltning og Fastsættelse af Individuelle Rettigheder (PMO) – af udøvelsen af visse beføjelser, som er tildelt ansættelsesmyndigheden og den myndighed, der kan indgå ansættelseskontrakter (EUT 2019, L 129, s. 3), er PMO ansvarlig for forvaltning og udbetaling af individuelle finansielle rettigheder for personalet i Generalsekretariatet for Rådet, herunder de omhandlede økonomiske rettigheder.
- 7 Den 24. september 2021 meddelte PMO sagsøgeren, at de omhandlede økonomiske rettigheder, henset til hans erklæring af 16. september 2021, ville blive ophævet med tilbagevirkende kraft fra den 1. juli 2021 (herefter »afgørelsen af 24. september 2021«). I denne afgørelse blev det ligeledes præciseret, at ethvert fejlagtigt udbetalt beløb ville give anledning til tilbagesøgning i henhold til vedtægtens artikel 85, og at han ville modtage en særskilt skrivelse med oplysning om den nærmere fremgangsmåde for tilbagesøgning af de nævnte beløb, der fejlagtigt var blevet udbetalt siden den 1. juli 2021. Afgørelsen af 24. september 2021 indeholdt en lønindeholdelse på 2 619,66 EUR i lønsedlen for oktober 2021, svarende til størrelsen af de omhandlede økonomiske rettigheder for perioden fra juli til september 2021 (herefter »den omtvistede periode«).
- 8 Den 3. januar 2022 indgav sagsøgeren en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, over denne lønseddel (herefter »den første klage«).

- 9 Ved afgørelse af 5. maj 2022 annullerede ansættelsesmyndigheden afgørelsen af 24. september 2021 og den efterfølgende tilbagesøgning, således som den fremgik af lønsedlen for oktober 2021, og tilbagesendte sagsøgerens sag til den tjenestegren, der var kompetent til at foretage en fornyet behandling af hans sag, med den begrundelse, at sagsøgeren ikke var blevet hørt inden vedtagelsen af denne sidstnævnte afgørelse.
- 10 Efter afgørelsen af 5. maj 2022 udbetalte PMO et forskud på 3 500 EUR til sagsøgeren. Dette beløb svarer til udbetalingen af fire månedlige rater af de omhandlede økonomiske rettigheder.
- 11 Ved afgørelse af 11. maj 2022 bekræftede PMO ophævelsen med tilbagevirkende kraft af de omhandlede økonomiske rettigheder fra den 1. juli 2021 (herefter »den første anfægtede afgørelse«), idet kontoret meddelte sagsøgeren, at disse økonomiske rettigheder kunne tages op til fornyet vurdering, hvis han var i stand til at fremlægge en officiel dokumentation for, at hans datters »sidste eksamen, indsendelse af og/eller forsvar af eksamensopgave« havde fundet sted efter juni 2021, og at han kunne fremsende sine bemærkninger inden for en frist på 15 dage fra modtagelsen af denne afgørelse. PMO oplyste endvidere sagsøgeren om, at ethvert fejlagtigt udbetalt beløb ville blive tilbagesøgt i henhold til vedtægtens artikel 85, og at han ville modtage en særskilt skrivelse med oplysning om den nærmere fremgangsmåde for tilbagesøgning af de økonomiske rettigheder, der fejlagtigt var blevet udbetalt siden den 1. juli 2021.
- 12 Den 13. juni 2022 modtog sagsøgeren en skrivelse om tilbagesøgning i medfør af vedtægtens artikel 85 (herefter »den anden anfægtede afgørelse«). Det fremgik af denne afgørelse, at det samlede beløb, som sagsøgeren skyldte, beløb sig til 3 500 EUR, at dette beløb ville blive tilbagesøgt i tre månedlige rater fra august 2022, og at sagsøgeren havde 15 dage fra modtagelsen af samme afgørelse til at fremsende sine bemærkninger.
- 13 Efter denne afgørelse fandt der en e-mailudveksling sted mellem sagsøgeren, hans advokat og PMO med henblik på at klarlægge indholdet af den første og den anden anfægtede afgørelse (herefter under ét »de anfægtede afgørelser«).
- 14 Ved e-mail af 22. juni 2022 meddelte PMO navnlig sagsøgeren, at eftersom hans datter havde bestået sin eksamen i juni 2021 i forbindelse med den første eksamensafholdelse, havde han ikke længere ret til at oppebære de omhandlede økonomiske rettigheder fra juli 2021. PMO påpegede endvidere, at sagsøgeren ikke havde fremlagt andre dokumenter, der kunne godtgøre, at hans datter havde fortsat sine universitetsstudier efter den 30. juni 2021. Hvad angår tilbagesøgningen af beløbet på 3 500 EUR præciserede PMO bl.a., at sagsøgeren fejlagtigt havde modtaget fire månedlige rater af de omhandlede økonomiske rettigheder i stedet for tre (jf. præmis 10 ovenfor).
- 15 Den 9. august 2022 indgav sagsøgeren en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, over de anfægtede afgørelser (herefter »den anden klage«), idet han ligeledes anmodede om godtgørelse af de advokatudgifter, der var afholdt i forbindelse med den første klage.
- 16 Ansættelsesmyndigheden afslog den anden klage ved afgørelse af 9. december 2022.

II. Parternes påstande

- 17 Sagsøgeren har i det væsentlige nedlagt følgende påstande:
 - De anfægtede afgørelser annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale en erstatning på 2 441,84 EUR.
 - Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 18 Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren præciseret, at han kun har nedlagt påstand om annullation af den anden anfægtede afgørelse for så vidt angår et beløb på 2 619,66 EUR, svarende til størrelsen af de omhandlede økonomiske rettigheder, og ikke på 3 500 EUR, hvilket er blevet tilført retsbogen.
- 19 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

III. Retlige bemærkninger

A. Annullationspåstanden

- 20 Sagsøgeren har fremsat fem anbringender til støtte for sin annullationspåstand, hvoraf de tre første er rettet mod den første anfægtede afgørelse, og de to andre er rettet mod den anden anfægtede afgørelse.

1. De anbringender, der er rettet mod den første anfægtede afgørelse

- 21 Disse anbringender vedrører i det væsentlige for så vidt angår det første anbringende tilsidesættelse af artikel 2 og 3 i bilag VII til vedtægten, for så vidt angår det andet anbringende tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet og for så vidt angår det tredje anbringende tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og af princippet om god forvaltning.

a) Det første anbringende om tilsidesættelse af artikel 2 og 3 i bilag VII til vedtægten

- 22 Med det første anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat artikel 2 og 3 i bilag VII til vedtægten (herefter »de omhandlede bestemmelser«) ved at antage, at hans datter havde afsluttet sine universitetsstudier den 18. juni 2021, som var datoen for hendes sidste eksamen, og at han herefter ikke længere var berettiget til at oppebære de omhandlede økonomiske rettigheder for den omtvistede periode. Ifølge sagsøgeren er den dato, hvor hans datter afsluttede sin uddannelse, og som i det foreliggende tilfælde medfører, at tildelingen af de omhandlede økonomiske rettigheder ophører, datoen for afslutningen af universitetsåret, dvs. den 13. september 2021, eller i det mindste den dato, hvor hans datter modtog sit eksamensbevis, dvs. den 27. august 2021.
- 23 Subsidiært har sagsøgeren gjort gældende, at datoen for afslutningen af uddannelsen tidligst bør ligge på det tidspunkt, hvor barnet får kendskab til eksamensresultaterne, i det foreliggende tilfælde den 2. juli 2021, eftersom det er fra dette tidspunkt, at barnet kender udfaldet af sit sidste universitetsår og herefter kan begynde at søge arbejde.
- 24 Kommissionen har bestridt sagsøgerens argumenter.

- 25 Kommissionen har for det første anført, at de omhandlede bestemmelser giver ret til økonomiske ydelser og derfor skal fortolkes strengt. Kommissionen har tilføjet, at de omhandlede økonomiske rettigheder afhænger af den faktiske kontinuitet i skole- eller erhvervsuddannelsen og af den regelmæssige modtagelse af heltidsundervisning i en uddannelsesinstitution. For det andet fremgår det af retspraksis fra Unionens retsinstanser, bl.a. af dom af 21. november 1991, Costacurta mod Kommissionen (C-145/90 P, EU:C:1991:435), og af 19. september 2018, HD mod Parlamentet (T-604/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:562), at de omhandlede økonomiske rettigheder skal vurderes måned for måned og skal ophøre på det tidspunkt, hvor det barn, der er forsørgerpligtig over for, ikke længere regelmæssigt modtager heltidsundervisning ved læreanstalten for videregående uddannelse. Desuden vil et barn, der ophører med at modtage undervisning på denne læreanstalt, kunne arbejde, have en indkomst og således faktisk forsørge sig selv. For det tredje har Kommissionen anført, at der i artikel 6 i dens afgørelse af 16. december 2013 om almindelige gennemførelsesbestemmelser vedrørende tildeling af uddannelsestillæg sondres mellem skoleferier ved udgangen af et skoleår og skoleferier efter det sidste skoleår, ved udgangen af hvilket barnet afslutter sin uddannelse. For det fjerde har sagsøgeren ikke godtgjort, at hans datter uden sit eksamensbevis fra universitetet er blevet nægtet adgang til en bestemt stilling, eller at hun ikke har fundet en passende stilling. For det femte har begrebet »afslutning af uddannelse« selvstændig karakter og skal være genstand for en ensartet fortolkning, der finder anvendelse i alle de medlemsstater, hvor de ansattes børn videreuddanner sig. For det sjette er sagsøgerens argument om en angivelig tilsidesættelse af artikel 52 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder på ingen måde godtgjort.
- 26 Hvad endelig angår det subsidiære argument har Kommissionen gjort gældende, at datoen for kendskabet til eksamensresultaterne heller ikke kan lægges til grund, eftersom de studerende efter den sidste eksamen ophører med at følge timerne og således med regelmæssigt at modtage heltidsundervisning i en læreanstalt for videregående uddannelse.
- 27 Retten bemærker, at sagsøgeren med det første anbringende har gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af de omhandlede bestemmelser, idet Kommissionen har fortolket betingelsen vedrørende »afslutning af uddannelse«, der bevirker, at de omhandlede økonomiske rettigheder udløber, forkert.
- 28 Parterne er navnlig ikke enige om, på hvilket tidspunkt denne betingelse er opfyldt, dvs. på tidspunktet for aflæggelsen af den sidste universitetseksamen, på tidspunktet for kendskabet til resultaterne af de afsluttende eksaminer, på tidspunktet for udstedelsen af eksamensbeviset eller på tidspunktet for afslutningen af universitetsåret. I det foreliggende tilfælde ligger disse fire tidspunkter mellem henholdsvis juni og september 2021.
- 29 Indledningsvis henvises til de betingelser, der giver ret til de omhandlede økonomiske rettigheder, dvs. børnetilskud og uddannelsestillæg, samt til forholdet mellem disse to tillæg.
- 30 Hvad angår børnetilskud har artikel 2 i bilag VII til vedtægten følgende ordlyd:
- »1. Tjenestemanden skal på de betingelser, der er opregnet i stk. 2 og 3, for hvert barn, han har forsørgerpligtig over for, have et børnetilskud på [...] pr. måned.

[...]

3. Tilskud ydes:

- a) uden ansøgning for et barn under 18 år[...]
- b) efter begrundet ansøgning fra tjenestemanden for et barn mellem 18 og 26 år, som er under skole- eller erhvervsmæssig uddannelse.

[...]«

31 Hvad angår uddannestillæg bestemmer artikel 3, stk. 1, i bilag VII til vedtægten:

»1. På de i de almindelige gennemførelsesbestemmelser fastsatte betingelser oppebærer tjenestemanden til dækning af de af ham afholdte skoleudgifter et uddannestillæg på højst [...] om måneden for hvert barn, han har forsørgerpligt over for, jf. artikel 2, stk. 2, og som er mindst fem år gammelt, og som regelmæssigt modtager heltidsundervisning i en grundskole eller en skole på gymnasialt niveau mod betaling eller i en læreanstalt for videregående uddannelse. [...]

Retten til tillægget opstår den første dag i den måned, hvor barnet begynder i en grundskole, og ophører ved udgangen af den måned, hvor barnet afslutter sin uddannelse, eller ved udgangen af den måned, hvor barnet fylder 26 år, alt efter hvilken dato der er den første. [...]

32 Det fremgår af disse bestemmelser, at uddannestillægget kun er et tillæg til børnetilskuddet, idet det første ikke kan tildeles, hvis de betingelser, der gør det muligt at opnå det andet, ikke på forhånd er opfyldt. Lovgiver har nemlig ved at præcisere, at uddannestillægget udbetales »for hvert barn, han har forsørgerpligt over for, jf. artikel 2, stk. 2, og som er mindst fem år gammelt«, ønsket at betinge retten til dette tillæg af en forudgående opfyldelse af de betingelser, der er fastsat for tildeling af børnetillæg. Med andre ord kan uddannestillægget kun udbetales, hvis tjenestemanden har et forsørgelsesberettiget barn, som er mindst fem år gammelt, og for hvilket han oppebærer et sådant tillæg.

33 Retten til uddannestillæg er desuden betinget af opfyldelsen af en anden kumulativ betingelse, nemlig betingelsen om, at dette barn regelmæssigt modtager heltidsundervisning i en uddannelsesinstitution.

34 Da uddannestillægget, som præciseret i præmis 32 ovenfor, kun kan tildeles, hvis betingelserne for at opnå børnetilskud på forhånd er opfyldt, følger det heraf, at bedømmelsen af betingelsen om regelmæssig heltidsundervisning i en uddannelsesinstitution (herefter »betingelsen om undervisning«) skal foretages i anden omgang, efter at det er godtgjort, at tjenestemanden har forsørgerpligt over for det barn, for hvilket der ansøges om uddannestillæg.

35 Henset til disse betragtninger vil Retten først undersøge, om betingelserne for at opnå børnetilskud var opfyldt i den omtvistede periode, og dernæst, om sagsøgerens datter ligeledes opfyldte den betingelse om undervisning, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i bilag VII til vedtægten, for at give ret til uddannestillæg.

1) Opfyldelse af betingelserne for tildeling af børnetillæg i den omtvistede periode

- 36 Det bemærkes, at retten til børnetillæg i et tilfælde som det foreliggende, hvor et barn følger universitetsstudier, er betinget af, at tre betingelser er opfyldt, nemlig at tjenestemanden rent faktisk forsørger sit barn, at barnet er mellem 18 og 26 år, og at barnet er under skole- eller erhvervsmæssig uddannelse (jf. i denne retning dom af 17.11.2021, KR mod Kommissionen, T-408/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:788, præmis 24).
- 37 I det foreliggende tilfælde konstateres, at Kommissionen ikke har bestridt den første og den anden betingelse samt den »skolemæssige« karakter af den uddannelse, som sagsøgerens datter var indskrevet på. Derimod er den tredje betingelse om at følge en skoleuddannelse ifølge Kommissionen ikke opfyldt, eftersom sagsøgerens datter ikke længere modtog en sådan uddannelse fra den 18. juni 2021, som var datoen for hendes sidste eksamen.
- 38 I denne henseende bemærkes, at en »uddannelse« består af flere etaper, såsom deltagelse i de kurser, der er fastsat i undervisningsprogrammet og i de eksaminer, der vedrører disse kurser, bedømmelse af disse sidstnævnte og efter den sidste af disse eksaminer den tilrådgivelsesstilling af de endelige resultater, der beviser, at uddannelsen er bestået, som foretages af den uddannelsesinstitution, der har udbudt uddannelsen. Disse etaper er uløseligt forbundne, eftersom deltagelsen i eksaminerne gør det muligt at bedømme, om den studerende har fået de kompetencer og kundskaber, der blev videregivet i forbindelse med de afholdte kurser.
- 39 Eftersom den studerende først kan få kendskab til, at den pågældende har bestået sin uddannelse, efter at have afsluttet alle eksaminerne, og når resultaterne af disse prøver er blevet stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, er det fra det tidspunkt, hvor de endelige resultater er til rådighed, at den studerende skal anses for ikke længere at være under uddannelse som omhandlet i artikel 2, stk. 3, litra b), i bilag VII til vedtægten.
- 40 I modsætning til det af Kommissionen anførte forsørgeres et barn mellem 18 og 26 år, som er under skole- eller erhvervsmæssig uddannelse, således ikke af tjenestemanden indtil det tidspunkt, hvor dette barn består sin sidste eksamen, men indtil det tidspunkt, hvor uddannelsesinstitutionen stiller de endelige resultater til rådighed.
- 41 Denne fortolkning er i øvrigt i overensstemmelse med den retspraksis, der kan udledes af dom af 17. april 2002, Sada mod Kommissionen (T-325/00, EU:T:2002:101, præmis 37), hvorefter de EU-retlige bestemmelser, der giver ret til finansielle ydelser, skal fortolkes strengt, samt med den retspraksis, der følger af dom af 21. november 1991, Costacurta mod Kommissionen (C-145/90 P, EU:C:1991:435, præmis 6), og af 19. september 2018, HD mod Parlamentet (T-604/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:562, præmis 133), hvorefter spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for tildeling af de omhandlede økonomiske rettigheder er opfyldt, skal vurderes måned for måned som følge af disse rettigheders månedlige karakter.
- 42 Da børnetilskud er et tilskud, der udbetales månedligt og, for et barn mellem 18 og 26 år, efter »begrundet ansøgning«, påhviler det tjenestemanden at underrette administrationen om, at den pågældendes barn har afsluttet sin uddannelse, ved omgående at oplyse administrationen om den dato, hvor de endelige resultater blev stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, således at administrationen straks kan standse udbetalingen af dette tillæg.

- 43 I det foreliggende tilfælde fremgår det såvel af bilag A.9 til stævningen, som indeholder et eksamensbevis dateret den 27. august 2021 fra det universitet, hvor sagsøgerens datter var indskrevet, som af den e-mail fra dette samme universitets juridiske afdeling, som blev fremlagt af sagsøgeren i forbindelse med foranstaltningen med henblik på sagens tilrettelæggelse af 7. december 2023, at de endelige resultater blev stillet til rådighed af universitetet fra den 2. juli 2021, på hvilken dato sagsøgerens datter i øvrigt allerede kunne downloade et eksamensbevis. Henset til de betragtninger, der er anført i præmis 38-40 ovenfor, må det følgelig antages, at sagsøgerens datter fra den måned, der fulgte efter den dato, hvor de endelige resultater blev stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, dvs. august 2021, ikke længere kunne anses for at være forsørget af ham, og sidstnævnte var ikke længere berettiget til børnetilskud.
- 44 Det følger af det ovenstående, at Kommissionen begik en retlig fejl ved at afvise at tildele sagsøgeren børnetilskud for juli 2021. Derimod afviste Kommissionen med rette at tildele ham denne ydelse for august og september 2021.
- 45 En sådan afvisning kan ikke drages i tvivl af de øvrige argumenter, som sagsøgeren har fremført med henblik på at godtgøre, at han havde ret til børnetilskud både for august og september 2021. For så vidt som sagsøgeren for det første har gjort gældende, at hans datter, ifølge det universitet, som hun studerede ved, og de belgiske myndigheder, har bevaret sin status som studerende indtil udgangen af september 2021, skal det i lighed med det af Kommissionen anførte bemærkes, at de omhandlede bestemmelser skal fortolkes selvstændigt. Som anført i præmis 38-40 ovenfor skal artikel 2, stk. 3, litra b), i bilag VII til vedtægten fortolkes således, at det er fra det tidspunkt, hvor de endelige resultater er blevet stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, at barnet skal anses for ikke længere at være under »uddannelse« som omhandlet i denne bestemmelse. Det er således fuldt ud muligt, at barnet afslutter sine studier inden udgangen af universitetsåret, selv om barnet ifølge universitetet eller lovgivningen i den stat, hvori universitetet har sit hjemsted, stadig kan have status som studerende indtil udgangen af dette år.
- 46 For det andet er argumentet om, at det er nødvendigt at have et universitetseksamensbevis for at få adgang til visse erhverv, på ingen måde underbygget og forekommer navnlig at være i modstrid med de argumenter, der er fremført i nærværende søgsmål. Det må nemlig konstateres, at selv om dette eksamensbevis blev udleveret til hans datter den 8. oktober 2021 (jf. stævningens punkt 12), har sagsøgeren ikke gjort gældende, at han også var berettiget til de omhandlede økonomiske rettigheder i oktober 2021. Sagsøgeren har i øvrigt i stævningens punkt 93 anført, at hans datter fandt arbejde fra den 1. oktober 2021, dvs. en uge før udleveringen af eksamensbeviset.
- 47 Hvad for det tredje angår det argument, som sagsøgeren har fremsat i replikken, hvorefter Kommissionens fortolkning af de omhandlede bestemmelser er i strid med artikel 52 i chartret om grundlæggende rettigheder og med ligebehandlingsprincippet, bemærkes dels, at dette argument på ingen måde er underbygget eller begrundet, dels at et lignende argument under alle omstændigheder ligeledes er blevet fremført i forbindelse med det andet anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, som vil blive behandlet nedenfor.

2) Overholdelse af betingelsen om at modtage undervisning, som fastsat i artikel 3, stk. 1, i bilag VII til vedtægten, i den omtvistede periode

- 48 Indledningsvis bemærkes, at eftersom sagsøgeren ikke har ret til børnetilskud for august og september 2021 (jf. præmis 44 ovenfor), kan han heller ikke, således som det fremgår af præmis 32 ovenfor, gøre krav på uddannelsestillæg for disse måneder.

- 49 Følgelig begik Kommissionen ikke en retlig fejl, da den ligeledes afslog at tildele sagsøgeren uddannelsestillæg for august og september 2021.
- 50 I øvrigt skal det, som anført i præmis 35 ovenfor, undersøges, om betingelsen om at modtage undervisning var opfyldt i juli 2021.
- 51 Ifølge Kommissionen er denne betingelse i det væsentlige ikke længere opfyldt, når barnet består den sidste eksamen, for så vidt som barnet fra dette tidspunkt kan finde arbejde og forsørge sig selv. Denne fortolkning tager udgangspunkt i den forudsætning, ligesom for børnetilskud, at barnet afslutter sin uddannelse efter at have bestået sin sidste eksamen.
- 52 En sådan forudsætning er imidlertid fejlagtig.
- 53 Som anført i præmis 38-40 ovenfor i forbindelse med undersøgelsen af betingelserne for tildeling af børnetilskud, er det nemlig den dato, hvor de endelige resultater blev stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, som markerer afslutningen af uddannelsen.
- 54 De betragtninger, der er anført i præmis 38-44 ovenfor vedrørende børnetilskud, skal således overføres på undersøgelsen af den betingelse om at modtage undervisning, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i bilag VII til vedtægten, med henblik på tildeling af uddannelsestillæg.
- 55 Det følger heraf, at det er fra det tidspunkt, hvor de endelige resultater er blevet stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen, at tjenestemandens barn skal anses for ikke længere regelmæssigt at modtage heltidsundervisning i en læreanstalt som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i bilag VII til vedtægten.
- 56 Eftersom de endelige resultater i det foreliggende tilfælde blev stillet til rådighed fra den 2. juli 2021, den dato, hvorpå sagsøgerens datter i øvrigt allerede kunne downloade et eksamensbevis, må det konstateres, at sidstnævnte indtil denne dato skulle anses for regelmæssigt at modtage heltidsundervisning ved den uddannelsesinstitution, der udbyder hendes uddannelse, således at sagsøgeren var berettiget til uddannelsestillæg for juli 2021.
- 57 Følgelig må det konkluderes, at Kommissionen begik en retlig fejl ved at afvise at tildele sagsøgeren uddannelsestillæg for juli 2021.
- 58 Henset til ovenstående betragtninger skal den første anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som sagsøgeren herved gives afslag på de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021.
- 59 Det skal herefter afgøres, om de øvrige anbringender, der er rettet mod den første anfægtede afgørelse, ligeledes kan føre til annullation af samme afgørelse, for så vidt som sagsøgeren herved gives afslag på de omhandlede økonomiske rettigheder for august og september 2021.

b) Det andet anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet

- 60 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat ligebehandlingsprincippet, eftersom han er blevet forskelsbehandlet i forhold til en tjenestemand, hvis barn afslutter uddannelsen efter den anden eksamensafholdelse.
- 61 Kommissionen har bestridt sagsøgerens argumenter.

- 62 Det følger af fast retspraksis, at ligebehandlingsprincippet kræver, at ensartede forhold ikke må behandles forskelligt, og at forskellige forhold ikke må behandles ensartet, medmindre en sådan differentiering er objektivt begrundet. Nærmere bestemt skal kravet om, at der skal foreligge tilsvarende situationer med henblik på at fastslå, om der foreligger en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, vurderes på grundlag af alle de omstændigheder, som kendetegner disse situationer (jf. i denne retning dom af 8.3.2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Direkte virkning), C-205/20, EU:C:2022:168, præmis 54 og 55 og den deri nævnte retspraksis).
- 63 Det må imidlertid konstateres, at situationen for en studerende, der består sine eksaminer i forbindelse med den første eksamensafholdelse, adskiller sig fra situationen for en studerende, der skal møde op ved den anden eksamensafholdelse med mulighed for igen at dumpe, og følgelig for ikke at afslutte sin uddannelse i det samme universitetsår. I det første tilfælde kan den studerende nemlig allerede anses for at have afsluttet sin uddannelse, mens den studerende i det andet tilfælde fortsætter sin uddannelse og skal aflægge nye prøver, før vedkommende kan afslutte sin uddannelse.
- 64 Følgelig vil sagsøgeren, hvis datter fik adgang til de endelige resultater fra den 2. juli 2021 (jf. præmis 43 ovenfor), ikke med føje kunne sidestille sin situation med situationen for en tjenestemand, hvis barn efter den 2. juli 2021 endnu skulle aflægge prøver i forbindelse med den anden eksamensafholdelse.
- 65 Det andet anbringende skal derfor forkastes som ugrundet.

c) Tredje anbringende om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og af princippet om god forvaltning

- 66 Hvad angår den påståede tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet har sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionens fortolkning af de omhandlede bestemmelser skaber retsusikkerhed, eftersom den ex officio medfører en tilbagesøgning med tilbagevirkende kraft af de omhandlede økonomiske rettigheder. Tjenestemanden kan nemlig ikke på det tidspunkt, hvor den pågældendes barn består den sidste eksamen, vide, om sidstnævnte vil bestå den første eksamensafholdelse eller ej, idet resultaterne først meddeles efterfølgende.
- 67 Hvad angår den påståede tilsidesættelse af princippet om god forvaltning har sagsøgeren gjort gældende, at hans sag blev behandlet på en forvirrende måde, idet Kommissionen i den første anfægtede afgørelse indtog samme holdning som i afgørelsen af 24. september 2021, som imidlertid var blevet annulleret. Sagsøgeren har i denne henseende præciseret, at Kommissionen ikke vil kunne påberåbe sig den omstændighed, at den, eftersom afgørelsen om at imødekomme den første klage ikke var bebyrdende for ham, ikke var forpligtet til at begrunde denne. Denne forvirring tvang sagsøgeren til at indgive en ny klage vedrørende samme genstand som den første.
- 68 Kommissionen har bestridt disse argumenter.
- 69 Hvad for det første angår klagepunktet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet bemærkes, at dette vedrører den situation, hvor en tjenestemand, der oplyser, at den pågældendes barn har afsluttet sin uddannelse på det tidspunkt, hvor barnet får kendskab til sine resultater, kan blive genstand for en tilbagesøgning med tilbagevirkende kraft på grundlag af vedtægtens artikel 85, således som dette ville have været tilfældet i den foreliggende sag, hvis sagsøgeren havde angivet den 2. juli 2021 som datoen for afslutningen af uddannelsen. For så vidt som tilsidesættelsen af

retssikkerhedsprincippet, såfremt dette anses for begrundet, i det foreliggende tilfælde kun ville medføre annullation af den anfægtede afgørelse for juli 2021 og ikke for august og september 2021 (jf. præmis 59 ovenfor), skal dette klagepunkt forkastes som irrelevant (jf. i denne retning dom af 1.6.2022, Cristescu mod Kommissionen, T-754/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:316, præmis 171).

- 70 Hvad for det andet angår klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om god forvaltning bemærkes indledningsvis, at for så vidt som sagsøgeren har gjort gældende, at den afgørelse, hvorved den første klage blev taget til følge, er behæftet med en begrundelsesmangel, og at hans sag angiveligt blev behandlet forkert, hvilket tvang ham til at antage en advokat med henblik på udfærdigelsen af den første klage, er disse argumenter ligeledes irrelevante, for så vidt som de vedrører lovligheden af afgørelsen af 24. september 2021, som imidlertid ikke er genstand for det foreliggende søgsmål.
- 71 Dernæst er den omstændighed, at administrationen, efter en annullation på grund af tilsidesættelse af retten til at blive hørt, vedtager en løsning, der indholdsmæssigt er identisk, ikke i strid med princippet om god forvaltning, eftersom en sådan tilsidesættelse kun indebærer, at den administrative procedure genoptages fra den etape, der er berørt af ulovligheden, og ikke nødvendigvis, at resultatet af denne procedure er anderledes.
- 72 Endelig, og under alle omstændigheder, har sagsøgeren ikke godtgjort, således som Kommissionen med rette har gjort gældende, at den påståede tilsidesættelse af princippet om god forvaltning har haft en indvirkning på rigtigheden af den første anfægtede afgørelse, der kan medføre en annullation af denne.
- 73 Dette anbringende skal derfor forkastes.
- 74 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal den første anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som sagsøgeren herved gives afslag på de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021.

2. De anbringender, der er rettet mod den anden anfægtede afgørelse

- 75 Disse anbringender vedrører i det væsentlige, for det første anbringendes vedkommende, tilsidesættelse af sagsøgerens ret til at oppebære de pågældende økonomiske rettigheder og, for det andet anbringendes vedkommende, tilsidesættelse af vedtægtens artikel 85.

a) Det første anbringende om tilsidesættelse af sagsøgerens ret til at oppebære de omhandlede økonomiske rettigheder

- 76 Sagsøgeren har gjort gældende, at eftersom den anden anfægtede afgørelse er baseret på den første anfægtede afgørelse, som er ulovlig af de grunde, der er anført i forbindelse med de tre første anbringender, der er rettet mod den første anfægtede afgørelse, skal denne anden afgørelse ligeledes annulleres.
- 77 Kommissionen har heroverfor anført, at eftersom den første anfægtede afgørelse er lovlig, skal den anden anfægtede afgørelse ikke annulleres.

- 78 Eftersom Retten i præmis 74 ovenfor konstaterede, at den første anfægtede afgørelse skal annulleres, for så vidt som sagsøgeren herved gives afslag på de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021, gælder det samme for den anden anfægtede afgørelse. Eftersom denne månedlige ydelse ikke, således som det fremgår af analysen af det første anbringende rettet mod den første anfægtede afgørelse, var »fejlagtigt udbetalt« som omhandlet i vedtægtens artikel 85, følger det heraf, at den anden anfægtede afgørelse skal annulleres, for så vidt som den vedrører de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021.
- 79 Det skal herefter afgøres, om det andet anbringende, der er rettet mod den anden anfægtede afgørelse, ligeledes kan føre til annulation af denne afgørelse for så vidt som den vedrører de omhandlede økonomiske rettigheder for august og september 2021.

b) Det andet anbringende om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 85

- 80 Sagsøgeren har gjort gældende, at han var af den faste overbevisning, at han kunne oppebære de omhandlede økonomiske rettigheder indtil september 2021, bl.a. som følge dels af den omstændighed, at der ikke findes nogen bestemmelse eller retspraksis, der bekræfter PMO's praksis, dels af den omstændighed, at administrationen havde udbetalt ham 3 500 EUR »efter annulation« af afgørelsen af 24. september 2021. Desuden har Kommissionen hverken ført bevis for, at han rent faktisk havde haft kendskab til, at udbetalingerne af de omhandlede økonomiske rettigheder var fejlagtige, eller at denne fejl var så åbenbar, at han burde have kendt den.
- 81 Kommissionen har bestridt sagsøgerens argumenter.
- 82 Vedtægtens artikel 85 bestemmer, at »[e]thvert beløb, der fejlagtigt er udbetalt, kræves tilbagebetalt, hvis modtageren har haft kendskab til fejlen, eller denne var så åbenbar, at han burde have kendt den«. Det følger af denne ordlyd, at for at et beløb, der fejlagtigt er udbetalt, kan kræves tilbagebetalt, skal der føres bevis for, at modtageren har haft kendskab til fejlen, eller at denne var så åbenbar, at han burde have kendt den (jf. dom af 14.6.2018, Spagnolli m.fl. mod Kommissionen, T-568/16 og T-599/16, EU:T:2018:347, præmis 145 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 I det foreliggende tilfælde bemærkes, således som det fremgår af afgørelsen om afslag på den anden klage, og som Kommissionen har præciseret i retsmødet, at ansættelsesmyndigheden ønskede at basere den anden anfægtede afgørelse på det andet tilfælde, der er fastsat i vedtægtens artikel 85.
- 84 Retten vil således i sin analyse begrænse sig til at efterprøve, om Kommissionen kunne antage, at den fejlagtige udbetaling var så åbenbar, at sagsøgeren burde have kendt den.
- 85 Ifølge fast retspraksis betyder udtrykket »så åbenbar«, som kendetegner en fejlagtig udbetaling som omhandlet i vedtægtens artikel 85, stk. 1, ikke, at modtageren af fejlagtigt udbetalte beløb er fritaget for enhver form for agtpågivenhed eller kontrol. Der skal tværtimod ske tilbagebetaling, når der er tale om en fejl, som ikke forbigår en tjenestemand's opmærksomhed, når denne udviser normal påpasselighed og antages at kende de regler, der finder anvendelse på hans løn (jf. dom af 18.6.2019, Quadri di Cardano mod Kommissionen, T-828/17, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:422, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

- 86 Det er i øvrigt ikke nødvendigt, at den pågældende tjenestemand under udøvelsen af den påpasselighed, der påhviler ham, nøjagtigt kan fastlægge omfanget af den fejl, som administrationen har begået. Det er herved tilstrækkeligt, at tjenestemanden, når han er i tvivl om, hvorvidt de udbetalte beløb tilkommer ham, er forpligtet til at rette henvendelse til administrationen, således at denne kan foretage de nødvendige undersøgelser (jf. dom af 18.6.2019, Quadri di Cardano mod Kommissionen, T-828/17, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:422, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).
- 87 I det foreliggende tilfælde bemærkes, således som det fremgår af præmis 43 ovenfor, at de endelige resultater af den uddannelse, som sagsøgerens datter fulgte, blev stillet til rådighed af uddannelsesinstitutionen fra den 2. juli 2021, på hvilken dato hun i øvrigt allerede kunne downloade et eksamensbevis. Desuden fremgår det ikke af de sagsakter, som Retten råder over, at sagsøgerens datter fortsatte den pågældende uddannelse eller nogen anden uddannelse efter den 2. juli 2021, hvilket kunne have begrundet en ret til de omhandlede økonomiske rettigheder fra august 2021.
- 88 Henset til disse omstændigheder burde sagsøgeren have indset, at han ikke længere var berettiget til de omhandlede økonomiske rettigheder fra august 2021.
- 89 Da fejlen i forbindelse med denne udbetaling således var åbenbar, burde sagsøgeren have kendt den.
- 90 Henset til det ovenstående skal dette anbringende forkastes, og den anden anfægtede afgørelse skal kun annulleres, for så vidt som den vedrører de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021.

B. Erstatningspåstanden

- 91 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at han har lidt et økonomisk tab på 2 441,84 EUR, svarende til de advokatudgifter, der blev afholdt i forbindelse med udarbejdelsen af hans første klage, som følge af Kommissionens tilsidesættelse af princippet om god forvaltning, af retssikkerhedsprincippet og af princippet om »forudsigelighed«, eftersom de anfægtede afgørelser var identiske med de afgørelser, der blev annulleret ved den afgørelse, hvorved den første klage blev taget til følge.
- 92 Kommissionen har bestridt sagsøgerens argumenter.
- 93 Det bemærkes, at advokatudgifter afholdt i forbindelse med den administrative procedure, med undtagelse af ekstraordinære omstændigheder, ikke kan udgøre et økonomisk tab, der kan erstattes, for så vidt som reglerne i vedtægten ikke stiller krav om advokatbistand i den administrative fase, og for så vidt som advokatbistand således alene henhører under den pågældende tjenestemands eget ansvar. Der er intet i de foreliggende sagsakter, som gør det muligt at fastslå, at der foreligger sådanne ekstraordinære omstændigheder (jf. i denne retning dom af 23.2.2022, OA mod EØSU, T-671/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:82, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).
- 94 Som anført i præmis 71 ovenfor er den omstændighed, at administrationen efter en annullation på grund af tilsidesættelse af retten til at blive hørt vedtager en løsning, der indholdsmæssigt er identisk, desuden ikke i strid med princippet om god forvaltning, eller i øvrigt med

retssikkerhedsprincippet og med »princippet om forudsigelighed«, som sagsøgeren på ingen måde har argumenteret for, og kan derfor ikke udgøre en ulovlighed, der kan medføre, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.

- 95 Sagsøgerens påstand om erstatning for et angiveligt økonomisk tab skal derfor forkastes.
- 96 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de anfægtede afgørelser annulleres, for så vidt som de vedrører de omhandlede økonomiske rettigheder for juli 2021, og i øvrigt skal Kommissionen frifindes.

IV. Sagsomkostninger

- 97 Ifølge Rettens procesreglements artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 98 Da Kommissionen i det væsentlige har tabt sagen, bør det pålægges denne at betale sagsomkostningerne i overensstemmelse med sagsøgerens påstand.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Femte Udvidede Afdeling):

- 1) Afgørelserne truffet af Europa-Kommissionens Kontor for »Forvaltning og Fastsættelse af Individuelle Rettigheder« (PMO) den 11. maj 2022 om ophævelse af VA's ret til, fra den 1. juli 2021, at oppebære børnetilskud og uddannelsestillæg samt af det skattnedslag, der er forbundet med disse tillæg, og den 13. juni 2022 om meddelelse om tilbagesøgning i medfør af artikel 85 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union af disse økonomiske rettigheder annulleres, for så vidt som de vedrører de nævnte rettigheder for juli 2021.**
- 2) I øvrigt frifindes Kommissionen.**
- 3) Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler de af VA afholdte omkostninger.**

Papasavvas

Svenningsen

Laitenberger

Martín y Pérez de Nanclares

Stancu

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. juni 2024.

Underskrifter